LASANA SEKOU publiceerde op St. Maarten tot nog toe enkele dichtbundels en een bundel korte verhalen. Van professie is hij journalist, samen met zijn broer leidt hij de krant Newsday. Zij treden daarmee in het voetspoor van hun vader Joseph Lake Sr. die in de jaren zestig de Windward Island Newspaper leidde, die in het geniep in de steegjes van Philipsburg werd verkocht.

Een familietraditie van betrokkenheid bij het politiek activisme voor een grotere democratie op St. Maarten constateert Lasana Sekou. In deze traditie past "The Independent Papers", een verzameling artikelen en artikeltjes die op St. Maarten in 1988 verschenen met als thema de onafhankelijkheid. Lasana Sekou stelde de bundel samen, schreef het voorwoord ervoor en plaatste er ook enige artikelen van zichzelf in. Hij pleit onder meer voor een speciale rol voor onderwijzers, journalisten en calypsonians. De laatste beschouwt hij als de vrije pers in het Caribisch gebied.

Bundel over onafhankelijkheid

Lasana Sekou: 'St.Maarten is ondemocratisch'

DE VERZAMELING ARTIKELEN over de toekomstige staatkundige status van St. Maarten heeft Lasana Sekou een uitvoerige titel gegeven: The Independence Papers. Readings on a new political status for St. Maarten/St. Martin. Volume 1. Minzaam legt Lasana Sekou uit dat de toevoeging Volume 1 geen bluf is: "We werken al aan deel twee. Het aantal artikelen dat zich niet beperkt tot het onderwerp onafhankelijkheid in enge zin, is zo groot dat we een onderverdeling hebben moeten maken, met onder meer een afdeling nation-building."

"Deel twee kan niet meer in chronologische volgorde, zoals het eerste deel. De Independence Papers zijn echt deel van een beweging die in onze maatschappij leeft. Ze hebben zelf weer discussies losgemaakt en protest en verlangen naar verandering als zodanig gewekt. De bundel werkte als een kathalysator voor verandering."

= door Jos de Roo =

LASANA SEKOU

Sekou praat met enthousiasme. Al pratend zoekt hij naar een juiste en zo breed mogelijke formulering, waardoor hij een vloed van synoniemen over zijn toehoorder uitgiet. Het staat voor hem als een paal boven water dat Sint Maarten onafhankelijk moet worden en dat dit een ongedeeld Sint Maarten moet zijn. De situatie nu vindt hij koloniaal.

De politici zeggen in de bundel wel dat ze voor onafhankelijkheid zijn, maar in de verkiezingstijd zwegen ze opvallend over het onderwerp, want het zou hun wel eens stemmen kunnen kosten. Maar met de strijd voor de onafhankelijkheid gaat hij door. Hij ziet lichtpunten: de Franse kant heeft zich al officieel georiënteerd op de territorial collectivité status en de politici aan de zuidkant zullen toch niet om het onderwerp heen kunnen, want de reacties op de bundel waren lang niet meer zo heftig tegen de onafhankelijkheid als een tijdje ervoor.

SELECTIE

De bundel bevat een selectie uit artikelen en interviews die in 1988 verschenen. Sekou: "In dat jaar kwam er een tot dan toe ongekend aantal geschriften uit die gingen over een nieuwe status voor beide kanten van het eiland. Als nooit te voren waren de mensen aan het discussiëren, vragen aan het stellen en voorstellen aan het doen langs welke lijnen de politieke ontwikkeling van St. Maarten zou moeten plaats vinden. Die discussie ging ook over de relatie met Frankrijk voor het noorden van het eiland en met Nederland voor het zuiden. Sommige artikelen gaven aan op welke punten we zouden kunnen samenwerken om op weg te gaan naar wat de jonge mensen willen: de Sint Maartense natie, het herenigde Sint Maarten."

Zo'n St. Maarten propageert Sekou als journalist in zijn krant Newsday en als schrijver in zijn gedichten en korte verhalen en nu ook als redacteur van de Independence Papers. De bundeling van de artikelen is allereerst bedoeld voor de mensen op St. Maarten zelf. Sekou: "Dan kunnen we zien dat we mensen hebben die erop voorbereid zijn om de zaak van nation-building op een gevorderd niveau uit te werken en dat ze dat niet alleen op het eiland kunnen, maar ook in de contacten met Frankrijk en Nederland."

De onafhankelijkheid van St. Maarten werd in 1988 plotseling een politiek item, toen de Sint Maartense minister Gumbs uit het kabinet-Martina werd gezet. "Toen de minister eruit werd gegooid, vroeg Newsday in een editorial om de autonomie van het eiland. De Sint Maartense statenleden zouden hun steun aan de regering moeten opzeggen en moeten streven naar meer autonomie. Weken na dat artikel was Claude Wathey opeens de eerste politicus van gezag op de Antillen —als ik die term mag gebruiken — die om volledige onafhankelijkheid vroeg, niet alleen van de Antillen, maar ook van Nederland. Hij zei er toen bij dat het zijn persoonlijke mening was en niet die van zijn partij. Dit riep de vraag op in hoeverre hij het serieus meende, maar desalniettemin riep zijn uitspraak een ongekende hoeveelheid discussie op, een dialoog over het onderwerp onafhankelijkheid en politieke ontwikkeling die zeldzaam is voor ons."

In de bundel "The Independence Papers" staat een tweede, later artikel van Claude Wathey waarin hij niet meer pleit voor de onafhankelijkheid. Sekou: "Dat versterkte de vraag in hoeverre Wathey serieus was. Maar toen hij die verklaring aflegde dat St. Maarten onafhankelijk moest worden, haakten zij die daar altijd al voor waren geweest, onmiddellijk in en zeiden: "Dit is niet Claude Wathey's onafhankelijkheid, maar die vàn het volk."

"Dat moet erbij worden betrokken op wat voor niveau men ook bezig is, of men nu kunstenaar is of arbeider. Er moet over gediscussieerd worden om het taboe op en de vrees voor de onafhankelijkheid die veel mensen hebben, bloot te leggen. We moeten laten zien dat we het wel kunnen. Onmiddelijk sprongen de mensen hier op grote schaal in. Zo'n intense, indringende discussie was er nooit tevoren geweest. In de bundel kun je zien dat verschillende media er aandacht aan besteedden en dat ging het hele jaar door. We vonden het heel gezond om de geest te bevrijden en te laten zien dat we het kunnen doen en dat we het moeten doen."

GEEN EXCUUS

Op St. Maarten is het verwijt tegen Lasana Sekou te horen dat er in de bundel alleen artikelen zijn opgenomen die voor de onafhankelijkheid pleiten. Hij reageert daar bijna enthousiast instemmend op: "Ja, en we verontschuldigen ons daar niet voor in het voorwoord. Daar zeggen we dat het tijd is om elke vorm van het beschamende kolonialisme af te wijzen. Zoals we op St. Maarten zeggen: het is tijd om de stier bij de horens te vatten. We moeten ons volk op een serieuze manier voorbereiden. In veel van de artikelen die tegen de onafhankelijkheid waren stonden zulke reactionare standpunten.. Toch vonden we het nodig ze te vermelden en daarom hebben we achter in de bundel een uitgebreide bibliografie opgenomen waarin ze staan vermeld. Iemand die een indruk van de hele discussie wil krijgen, kan daar terecht om de artikelen te vinden en te analyseren en er kritiek op te leveren."

GROTERE AUTONOMIE

Niet alle artikelen pleiten voor een onmiddellijke onafhankelijkheid, sommigen zien een grotere autonomie als een stap die eerst moet worden gezet. "Zo'n territorial collectivité voor de noordkant steunen we tot op zekere hoogte als een stap naar grotere autonomie. In verschillende artikelen komt het onderwerp 1992 ter sprake, het jaar dat Europa één wordt op een protectionistische en isolationistische manier. Wij willen dat dat niet op een manier gebeurt waarop wij van de kaart worden geveegd, als de moederlanden zich aaneensluiten."

"Het opzetten van een grens tussen de noordelijke en de zuidelijke kant beschouwen wij als een bedreiging. Er was driehonderd jaar vrij verkeer, er zijn familierelaties, mensen werken op de ene kant en wonen op de andere kant. Elke poging een grens op te zetten is een bedreiging van onze natie. Zo ziet speciaal de jongere generatie het en dat is een van de redenen waarom er op het eiland intenser naar een nieuwe status moet worden gestreefd opdat dit niet zal gebeuren."

In het voorwoord van "The Independent Papers" onderscheidt Lasana Sekou twee hoofdstromingen in de politiek op St. Maarten. Sekou: "We gaan ervan uit dat de geschiedenis van het moderne St. Maarten in 1963 begon. De brug van het oude naar het nieuwe St. Maarten werd door twee man geslagen die de politiek in die tijd domineerden: Claude Wathey met de Democratic Party en José Lake Sr. met zijn Windward Island Newspaper. Er was zelfs een tijd dat ze samen in één partij zaten. Hoe belangrijk José Lake voor de oppositie was, bleek toen wel, want er was toen geen oppositiepartij."

"De DP van Claude Wathey kreeg gewoon alle zetels. Lake was de vader van de oppositie, als ik dat zo mag noemen. Hij stond in de stroming van de vooruitgang en aan de andere kant had je de politieke-baas-machinerie van Claude Wathey met het laisser faire-principe."

De vraag wat voor man José Lake was, vindt Lasana Sekou moeilijk te beantwoorden. Voor het eerst verlegen, zegt hij: "Ik ben zijn zoon en het zou niet fair zijn om daarop in te gaan. Maar ik zal het objectief doen: hij was politicus en journalist. Je zou hem ook een politiek gedreven journalist kunnen noemen. Hij was heel erg voor democratische veranderingen op St. Maarten. Hij nam het op voor hen die niet konden spreken of die te bang waren om te spreken."

"Toen hij zijn krant in 1959 begon, was het zo dat mensen zich in de stegen van Philipsburg moesten verschuilen om de krant te kopen en dan verstopten ze de krant onder hun kleren of in hun tas, want ze waren bang dat Wathey en zijn aanhangers zouden zien dat ze die krant lazen. Zijn kantoor werd bij voorbeeld in het begin van de jaren zestig afgebrand. Hij en de weinige mensen die met hem streden, zoals Barbara Richardson, waren in zekere zin de lone rangers. Zij moest het eiland verlaten omdat de politieke druk zo intens was tegen alles en iedereen die tegenover de Wathey-familie stond."

De bundel bevat ook een artikel van Lasana Sekou's broer, Joseph Lake Jr. Sekou hierover: "We zien bijna een familie-traditie van betrokkenheid bij het politiek activisme om een grotere democratie op St. Maarten te realiseren, of om het heel simpel te zeggen: om een beter St. Maarten te maken. We hebben altijd het idee aangehangen en ernaar toegewerkt dat St. Maarten één zou zijn. We hebben nooit geprobeerd het eiland in secties te verdelen, we geven er daarom ook de voorkeur aan in onze geschriften de termen noord en zuid te gebruiken in plaats van de Franse en de Nederlandse kant, want dan zouden we het eiland claimen voor de Europeanen in plaats van voor de mensen hier."

NIEUWE PLANTAGE

"Wat Joseph Lake Jr. in zijn artikel uiteenzet, is dat we tegenwoordig een nieuwe vorm van de plantage hebben. We worden weliswaar niet door de zweep gedreven, maar door de economische uitbuiting. Hij roept de mensen op dat af te wijzen. Hij zegt dat St. Maarten geen democratie is, want in een democratie ligt de uiteindelijke macht bij het volk van dat land. Op St. Maarten ligt de uiteindelijke macht niet bij het volk van St. Maarten. Ze ligt tot op zekere hoogte bij de Fransen en bij Curaçao, dat zelf weer een kolonie is van Nederland. Dus leven we in een ondemocratische maatschappij. Maar we weten — en dat laat ik in mijn creatieve werk uitkomen — dat St. Maarten streeft naar democratie en dat er democratische processen aan de gang zijn. Maar we zijn geen democratie, we zijn een kolonie."

Bij het onafhankelijkheidsproces ziet Lasana Sekou een aparte rol voor speciale groepen mensen, zoals artiesten, onderwijzers en journalisten. Waarom juist deze groepen en niet bij voorbeeld de arbeiders? Sekou: "Door deze mensen te noemen, ontken ik niet dat de arbeiders en de werkers in de hotels eraan deelnemen. In St. Maarten hebben we de situatie dat de musici bij voorbeeld de werkers in de hotels zijn. Een van de belangrijkste calypsonians is een wachter. Niemand wordt er buiten gelaten."

WERKERS

"Ik geloof ook dat de journalisten en onderwijzers in essentie werkers zijn in onze maatschappij. Ze zijn niet zo'n eliteklasse dat ze niet deelnemen aan de maatschappij, hoewel menigeen het jasje-dasje-gedrag van de bourgoisie heeft overgenomen. In het Caribisch gebied is dat overigens terecht door Eric Williams een imitatiebourgoisie genoemd, omdat ze geen creatieve klasse zijn, zodat ik hen niet beschouw als een middenklasse die een lichtend voorbeeld is voor de mensen. De meesten zijn werkers."

"Artiesten, journalisten en onderwijzers kanaliseren informatie naar de natie. Zij geven ononderbroken kennis, of het nu politiek, sociaal of cultureel is. Onderwijzers hebben hun leerlingen elke dag voor zich. Voor de massa-media is de natie de leerling. Onze calypsonians treden vooral in carnavalstijd op en iedereen luistert naar hun songs en kent ze. De calypsonians zijn in het Caribisch gebied altijd onze vrije pers geweest. Zij hebben het vrije woord in leven gehouden. Deze groepen heb ik naar voren gehaald omdat ze essentieel zijn voor de ontwikkeling van de kennis over de onafhankelijkheid, over de manier waarop we ons in een meer autonome richting kunnen ontwikkelen."

GEEN MEERDERHEID

Ondanks de bundel "The Independent Papers" en ondanks het enthousiasme van Lasana Sekou is de meerderheid op St. Maarten niet voor de onafhankelijkheid. Sekou: "Dat geef ik toe, maar desalniettemin is de meerderheid niet zo afwijzend of vijandig tegenover het idee van onafhankelijkheid als ze vijf jaar geleden was. We voelen dat de discussie in 1988 een massale discussie was die liet zien hoe belangrijk het is om het volk informatie te geven."

"Dat begint niet met de massa, het begint met de weinigen die integer en vasthoudend werken en informatie produceren. Dat doet de behoefte groeien om onze maatschappij te veranderen en om vooruit te komen. Dus men kijkt er niet tegenaan als iets wat in één jaar zal gebeuren of in een paar maanden. Het zal tijd vergen, maar we zien die tijd niet als oneindig. Het moet een periode zijn die we kunnen overzien, zodat we kunnen zeggen: in dat stadium van onze ontwikkeling moet onze natie structureel veranderd zijn. En daar komen de informatiewerkers, of het nou onderwijzers, calypsonians, bibliothecarissen of artiesten zijn, om de hoek kijken, omdat ze essentieel zijn voor het brengen van die verandering."

Vandorp - Eddine n.v.
Altijd bij U in de buurt.
Schottegatweg Oost 185
Winkelcentrum Promenade
OTRABANDA
Roodeweg 13
PUNDA
Breedestraat
HATO
PRINCESS BEACH HOTEL
VAN DER VALK PLAZA HOTEL
HOLIDAY BEACH HOTEL
CARIBBEAN HOTEL
I.T.C.
SEALION
VANDORP-EDDINE N.V.
speelgoed - souveniers - kantoorbehoeften - boeken - tijdschriften - platen - kaarten - cosmetica - snoepgoed - zegels - sigaretten - pockets.
net even............iets beter

Four freedoms awards

De **Four Freedoms Awards** gaan dit jaar naar correspondent James B. Reston van de New York Times, voormalig bisschop van New York Paul Moore, de filmsterren Paul Newman en Joanne Woodward, de Amerikaanse Senator Mike Mansfield en rechter Thurgood Marshall van het hooggerechtshof van de Verenigde Staten.

De medailles, die hun naam ontlenen aan de vier vrijheden die president F.D. Roosevelt in 1941 in een historische toespraak noemde, worden op 11 oktober in Hyde Park in New York uitgereikt. De afdeling voorlichting van de provincie Zeeland heeft dit namens het Roosevelt studiecentrum in Middelburg meegedeeld.

Reston ontvangt de medaille voor de vrijheid van meningsuiting vanwege zijn verdiensten op dit gebied bij de New York Times. Moore dankt de onderscheiding voor de vrijheid van godsdienst aan zijn inzet voor armen en behoeftigen gedurende de tijd dat hij bisschop was in New York.

De betrokkenheid bij het lot van kinderen, de rechten van de vrouw en mensenrechten leveren Newman en Woodward als waardering de medaille voor vrijwaring van armoede op. De onderscheiding voor vrijwaring van vrees gaat naar senator Mansfield. Aanleiding hiervoor is zijn medewerking aan het stabiliseren van de wereldvrede, in zijn hoedanigheid van Amerikaans congreslid ten tijde van president Roosevelt en als ambassadeur van Amerika in Japan na de Tweede Wereldoorlog.

Marshall heeft zich volgens de Roosevelt Foundation verdienstelijk gemaakt op alle terreinen en ontvangt hiervoor waardering in de vorm van een Four Freedoms Award. Hij was de eerste zwarte Amerikaan die zitting nam in het hooggerechtshof, in 1967, en heeft een belangrijke rol gespeeld bij de beëindiging van de rassenscheiding in Amerika. Hij is volgens de Roosevelt Foundation mede verantwoordelijk voor de politieke bevrijding van de zwarte bevolking van Amerika.

De Four Freedoms Awards worden sinds 1951 jaarlijks uitgereikt. In de even jaren in Middelburg en in de oneven jaren in Hyde Park. Van de zijde van het provinciaal bestuur van Zeeland zijn bij de plechtigheid op 11 oktober aanwezig, commissaris der koningin in Zeeland dr. C. Boertien, gedeputeerde A.M. Dek, gedeputeerde en voorzitter van het Roosevelt studiecentrum in Zeeland mevrouw G. De Vries-Hommes en bestuurslid J.G. Van Zwieten.

PIERSON, HELDRING & PIERSON (N.A.) N.V.
Pierson verleent ook op Curaçao financiele diensten aan particuliere- en institutionele beleggers, en aan grotere bedrijven.
Pierson Curaçao is gespecialiseerd in internationaal vermogensbeheer, de handel in valuta's en depositos, en bijzondere krediet arrangementen zoals handels financieringen.
Als echte merchant bank beschikt Pierson Curaçao op ons eiland over de deskundigen en de know how om voor iedere cliënt afzonderlijk, de meest ge-eigende oplossing te vinden,
w a n t ..."sommige zaken verlangen een Pierson benadering"
Voor nadere informatie, bel ons eens op telefoonnummer 639300